

A jég világa

A sarkvidéki fagyos területek élővilága

Sarkvidéki v. állandóan fagyos éghajlat

- Egy évszak – **tél**. Rendkívül hideg
 - 0°C alatti hőmérséklet egész évben
- Sarkok közelében fél évig sötét, fél évig világos
- Sarkok felől szinte állandó erős szél
- Csapadék kevés, mindig hó
- Talaj állandóan fagyott, hóval és jéggel borított

vázlat

Növényvilága

- Főleg moszatok – pirosra vagy kékre festik a havat
- Melegebb tengerpartokon, meleg „oázisokban” zuzmók, ritkábban mohák.
- Magasabb rendű növények nincsenek.

Majd ha piros hó esik... 😊

- A növényzet nem készít annyi táplálékot, hogy a nagytestű állatokat eltartsa.
- Itt élő állatok táplálékforrása a hidegvizű, oxigénben dús tenger.
 - Gazdag plankton, rákok, puhatestűek, halak.
- Ezekkel táplálkozó emlősök és madarak (**állandó testhőmérséklet!!!**), ill. ezek ragadozói.

Jegesmedve

- Gerinces, emlős, csúcsragadozó.
- 2,5-3m hosszú, 600kg tömegű. **Legnagyobb szárazföldi ragadozó.**
- Előfordulása: Északi hideg övezetben.
- Vastag fehér bunda és zsírréteg, bőre fekete (hő felvétel)
- Nagy test, kis fül és farok miatt kisebb hő leadás
- Talpa széles, szőrös (nem csúszik); erős éles karmok
- Erős végtagok
- Főleg fókákkal táplálkozik.
 - Mellső mancsával leüti áldozatát, melyet becserkész, vagy lesből támad a fóka lékjénél.
 - Kisebb bálnákat is megtámad, jól úszik (ujjak között úszóhártya)
 - Napi 70 km-t bejárva kutat zsákmány után
- 1-2 fejletlen (kb. 30g) bocs hóba vájt üregben 3 hónapig.

Fókák

- Északi- és a Déli-sark körüli vizekben különböző fókafajok.
- Gerinces, emlős állatok
- Végtagok uszonyokká módosultak, testük orsó alakú
- Vastag zsírréteg - hőszigetelés
- Vízben jól úsznak, szárazföldön hason csúszva, nehézkesen mozognak
- Zárható fül, és orrnyílás
- Halakkal, rákokkal táplálkoznak.
- Egy borjú, az anya igen zsíros tejétől gyorsan fejlődnek.
- Legnagyobb az antarktisi elefánt fóka (hím 6m, 3500 kg)

Borjúfóka

A borjúfóka

- Elterjedése: északi tengerek partvidéke
- Testhossz 2m,
- Testhez simuló sárgásszürke szőrzet szabálytalan barna foltokkal
- Fej kicsi, gömbölyű, fülkagyló nincs
- Tápláléka: csigák, rákok, főként halak
- Nagy szemével jól lát a vízben is
- 1-2 borját a szárazföldön hozza világra

Császárpingvin

férfi
180 cm

Pachydyptes ponderosus
(kihalt) 160 cm

8 éves gyermek
130 cm

császárpingvin
100 cm

Adélie-pingvin
60 cm

csecsemő
50 cm

törpepingvin
30 cm

A legnagyobb és a legkisebb

A ma élő legnagyobb pingvin, a császárpingvin 1 méter magas, és meglepő módon 30 kg súlyú. A legkisebb faj a törpepingvin, amely csupán legfeljebb 30 cm-re nő meg, 1 kg-jával igazán pihelysúlyúnak mondható. Minden más pingvinfaj súlyban és méretben e kettő között foglal helyet.

vázlat

Császárpingvin

- Gerinces, madár
- Pingvinfélék jellemzően a déli-félteke madarai
- Legnagyobb a császárpingvin (Antarktison él)
- Szárnyak módosultak: keskeny, merev uszonyok
- Kétrétegű tömött tollazat, vastag zsírréteg
 - Szárnytollak pikkelyszerűek
- Kiváló úszók, a szárazföldön esetlenek („totyog”)
- Főleg halakkal, apró rákokkal táplálkoznak.
- Sarkvidéki sötét télben költ
 - Egy tojást a hím költi ki a lába feletti bőrredőben.
 - Csapatba verődve, összetömörülve egymást is melegítik
 - A külsők időről-időre be kerülnek a csapat belsejébe
 - Nem táplálkoznak költés közben, felélik zsírtartalékaikat

A jég világa

1. Állandóan fagyos éghajlat: - egy évszak:
tél
 - Alacsony évi középhőmérséklet, kevés csapadék (hó)

A jég világa

vissza

2. Növényzet: alacsonyabb rendű növények (moszatok – színes hó). Meleg oázisokban zuzmók, esetleg mohák.
3. Állatvilág: ragadozók, táplálékukat főleg a tengerből szerzik.
Állandó testhőmérséklet!!! \Rightarrow madarak, emlősök

A jég világa

vissza

Gerinces, emlős

a) Jegesmedve: (Csak az Északon!) legnagyobb szárazföldi ragadozó. Szőrös talp, kisfül, rövid farok, – kis hőleadás – fekete bőr (több hőfelvétel) alkalmazkodás, kis úszóhártyák

Tápláléka: fókák, halak, madarak, kisebb bálnák

Csúcsragadozó

Szaporodás: 1-2 fejletlen bocs

b) fókák: orsó alakú test, végtagok uszonyokká alakultak, zárható orr- és fülnyílás halakkal táplálkozás.

pl. borjúfóka

A jég világa

Gerinces, madár

- c) Császárpingvin: (Csak a déli féltekén!) Legnagyobb pingvin. Antarktisz. Repülésképtelen, úszáshoz alkalmazkodott: szárny – uszony, orsó alakú test, úszóhártyás láb
Táplálkozás: rákok, halak
Szaporodás: 1 tojás, a hím költi ki.